

KONCEPTY

DNES PRÁVĚ ŠESTNÁCT LET...

Dnes právě šestnáct let, co už slaný, šumící příboj
širého života moře, jež vlní se vlnami vášně,
žene a táhne můj vor, neznámo odkud ni kam.

Šestnáct let již mě jímá ta hladina dlouhá, bez konce,
5 modré hřebeny vln, jež jak plazi hned přede mnou běží,
hned jako Messaliny k objetí rozpjaté paže.
A pluji soumrakem hned a hned zase zářivým světlem.
Nad hlavou chuchvalce mračen, jež v divoké změti se valí,
zářivé jásání ptáka, jenž topí se v paprscích slunce,
10 střídavě zlatí mi neb krvaví dlouhou mou cestu.

V stříbrných měsíčných nocích, kdy fosforem zazáří moře,
z černé pak hladiny chlad jako had se mně zažírání v tělo,
paprsky nebeských hvězd jako jehly mi bodají duši,
umdlený vlhkostí par, toužebně pohlížím v dále.

15 Z modravých průsvitných par, jež v dále obzor můj halí,
tkám sobě budoucnost a před zrakem mým vstávají činy,
jež nezřelo nebe dosud, ani široké, mohutné moře,
jež já pouze v duši své zřím, zří-li je ono, to nevím.

Tato pak iluze krásnými barvami dýchá,
20 širé ty mlhy pak rostou, okolo všechno mi mizí,
jako bych v náruči měl celé to hvězdnaté nebe.

Divoké vřeskoty racků a bouření hrůzného moře
lámou mých myšlenek křídla, jak raněný motýl se snáším,
padám doprostřed vln, s vířkotem jež se kol kupí,
25 na rtech pak hryže mne dech ledový slaného moře.

NA ŠTĚDRÝ DEN

Tak snil jsem pod vánočním stromkem tiše,
po dětských tvářích, růžových a jasných,
zrak poháněje mdlý, by okřál. Z výše
svit bleďých svíček zpíval,
5 já se díval
a snil:

Já měl jsem tebe.
Och ano, měl jsem, měl.
Vše bylo nebe.
10 Vyhřáté, teplé nebe. Těžký parfum vzduchem šel
a kamna dýchala nám štěstí do pokoje.
Vánoce byly. Svíčiček bleďé roje
nám zářily u stromku.
A z dále neslo se k nám jakés známé pastorage
15 a cinkot zvonků.
Tys přišla teplá, vonící tak krbem, uzardělá.
A stále, stále,
stále jsi se ohlížela
a šelmovsky jsi hmouřila své oko.
20 Poupravilas naposledy bílé vločky bonbonů a třásně zlaté,
andílku, jenž špatně visel, spravila jsi ručky spjaté,
pod stromkem zašustilas tajně čímsi.
A povstala jsi rychle jako štěstí.
Já viděl na tvářích ti rudé růže kvěsti,
25 když znaleckým jsi okem přehlížela,
je-li nádhera celá.

A naposledy ještě tajíc radost teplým pohledem jsi mě
políbila.

Vlas se ti sklouznul. O jak jsi krásná byla!
Pak jsi dvěře otevřela
30 a zavolala tajemně tak zcela:
»Mařenečko, pojď již!«

Ach víš,
taková vlna štěstí náhle zavířila v mé duši,
mé srdce letělo vstříc tvému výš a výše
35 a obě zazvonily jako křišťálové číše,
plničky vína, štěstí lásky.

Jaké mělo zlaté vlásky!

Na prahu stojí. Veliké oči
po stromku točí.
40 Buclaté, růžové, jak přímo z nebe by přišlo.
Již vyšlo.
Nožky se ke stromku ženou,
pusu má otevřenou.
Krvavé retы jak máky se smějí a blábolí.
45 Blíže se batolí.
Prsteček do úst si klade,
prsteček růžový tak jako štěstí mladé.

My dívali se na ně, srdce v srdci a ruku v ruce.

A očička poulí
50 tak jako štěstí samo:
»Táto, — — — mamó!«

*

Tak snil jsem...

TAK ČASTO ZŘÍM TĚ, DÍTĚ,
VE SNĚNÍ...

Tak často zřím tě, dítě, ve snění,
tak často hladím vlásky zlatisté.
Můj princi zlatý, sne mých pohádek,
mé dítě růžové, můj živote,
5 já snívám o tobě, když v noční klid
se line vůně drahých vzpomínek
na tvoji matičku.

Sen mívá, klid
jen letní noci tiše hovoří
mi pohádku o tobě, sne mých snů.

10 Já zřím tě: jako štěstí růžové,
jež na stuze tkví vlásků zlatistých,
tak obraz tvůj mi vstává před zrakem.
Jsi božské, ježto její jsi a mé,
jsi krásné, neboť lásky naší pel
15 ti na hlavince zlaté zůstává.
Jsi baculaté, štěstím dýšící
jak první mladý lásky naší květ.
A v modrých očkách skví se nebes jas,
tak čistý jako oči máti tvé.
20 Neb její oči, jasné, zářící,
jsme dali ti, neb moje nejsou již
tak krásné jako její. Život proradný
je jedem svým, lýtým vichorem,
svým kladivem a peklem dechů svých
25 v šed' ocelovou kdysi zakalil,
jež pod paprsky slunce blyskotá
a blesky vyzářuje zelené.

Ne, nechci, abys mělo oči mé;
neb na svět hledělo bys tak
30 jak otec tvůj, a svět by také ti
tvůj pohled rovným hledem oplácel.
Jak hledíš ty, tak on též v tvoji tvář.

A budeš-li mít oči matčiny
a budeš-li v něj hledět, tak jak kdys
35 mi ona v moje s láskou hleděla,
pak před твоjím se zrakem zachví svět
a napřáženou ruku skloní hned,
by pohladil ti vlásky zlatisté
a čelo velké, plodné, myslící
40 a tvrdé jako démant. O ně vše,
co do cesty ti přijde, zlomí se
a spadne přelomeno k nohám tvým.

Jak hebounké jest, jako kolébka,
na níž sen sladký snívá polibek.
45 A v hloubi svoji chová semena
mohutných plodů, velkých myšlenek,
jež vyrostou, a květem celý svět.
Tvá vůně stoletími půjde příštími.
Svou ručkou slabou, baculatou, tou
50 si kdysi slávy věnec upleteš —
a srdce tvé jak ptáček lapený
do sítě růžové se třepotá
a chvěje, dětskou píseň zpívaje.
To moje jest. To dar jest otcovský.
55 Neb láskou moje srdce kypělo,
až přetévalo, jako pohár kdys
na těžkých zlatých stolech helénských.
Své srdce dávám ti. Měj pozor jen.
Jest bouřlivé a bije jako zvon,

60 když v poplachu naň ruka udeří.
Dej pozor naň a pevně ve hrudi
je sevři, nebo jistě brzy ven
by vyskočilo v nekonečný svět.

Tak, dítě naše, věno máš již své!
65 Já shýbám k tobě se a tvářinky
dýšící zdravým květem mladosti
tichounce líbám...

Noc již sklání se
a valí řeky chvějících se hvězd,
mé sladké preludy v její klín
70 z mých prsou prchají.

Já chvím se též,
neb zůstávám tu v noci sám a sám.

VZPOMÍNKA A NADĚJE

Dvě přítelkyně v mojim žití
mně otvírají teplou náruč,
mě hladí dlaní jemnou, teplou,
v níž usíná hned bolest trudů.

5 Rád v jejich ruce kladu srdce
tak rozvířené vichrem žití,
neb pohladí je, zladí k míru
a k usmíření s tvrdým žitím
tou dobrou, teplou dlaní.

Život

10 když tvrdou pěstí přitlačí mě
až k samé zemi v prach a bláto,
když potřísní mi celou duši
a zlomí ruce, které k nebi
já rád tak zvedám, chmúrou temnou
15 když obestře mi celý obzor, —
tu uslyším vždy šustot křídel,
jež snášejí se chmúrou noci.
Pak cítím teplé obejmutí
a neviditelné již paže
20 mi pozvídají hlavu vzhůru.
Pak na klín sladký kladou si ji
a zkolébají v tiché snění.

Již klesnou znavená mi víčka
a oči, které dlouho ve tmách,
25 tak dlouho pátraly, zda světlo
se nezanítí někde v dáli,
ty unaveně klesnou v spánek.

A sním...

Tma prchá. Kdes se jasný
ukázal světla pruh. Tot štěstí,
30 jež dlelo kdysi u mne!
Tot šťastné dny, jak šnůra perel
mi probíhají mezi prsty.
Och, jak jsem šťasten. V prsou radost
mi klíčí. Nechci ven ji pustit
35 na pospas dravým větrům nocí,
jen sebe hřát chci jejich teplem.

Již prošly všechny. Probouzím se.
Tma pustá kolem, jenom v srdci
mi zbylo po nich divné světlo.
40 Jsem opuštěn. Však slyš! Kdo jest to,
jenž tiše přichází a oči
mi líbá tichounkými polibky?
Již otvírám je. Lépe vidím.
Hle tam to na obzoru svítá!
45 Či klam to zraku, není, není,
tam svítá. Srdce tluče stále víc.
Hle vítr ustal. Mohu zvednout hlavu
a volně pohlédnout; neb kdosi
mě podporuje rukou teplou.

50 Tam svítá!

Síla probouzí se již
a lomcuje mi znavenými údy,
já vstávám, abych kráčet světlu vstříc.
Dík vám, mé dobré přítelkyně, dík!
Já neviděl vás dosud nikdy v žití,

55 neb jenom v temnotách mě zvedáte,
však cítím vaši krásu mnohem víc
svým srdcem, nežli zřít bych mohl kdy,
a děkuji vám z celé duše své.

ŽIL KDYSI V ŘÍMĚ CICERO
A CATILINA

Žil kdysi v Římě Cicero a Catilina
a oba byli schopni státí v čele vlasti.
Tak střetli se. Tu nikdy nejde cesta jiná,
když obratni jsou dva, — a oba chtějí pásti.
5 Cicero zvítězil a Catilinu zničil
a římský dějepis mu za to pomník vztýčil.

Hůř soudí dějepis vždy rebely, již padnou
posléze v divém boji proti silnějšimu.
Hůř hledí na touhy, jež sotva vzletí, — zvadnou,
10 a na všechny, kdož vzepřeli se proti Římu.
Však kdyby Historie vítězství mu dala,
i Catilinovi by z dějin sláva vstala.

Co víme my? Že Cicerovi přálo štěstí
pár roků, dokud doved kolem zdí se plížit.
15 Oh, vulgus přikloní se vždycky k silné pěsti
a štěstí k těm, kdož umí hřbety nížit.
Co dnes mu zbylo? Gramatici z našich lidí
jej čtouce ctí, — a gymnasisti nenávidí.

A Catilina? Tělo zhltna Historie,
20 a duše, kdekoliv ať cesty svoje koná,
ať nyní ve štěstí či v hrozných mukách žije,
přec dávno zapomněla Marca Cicerona
a na to, že snad chtěla tyranis a vládu.

Ach, všechny touhy posléz zhasnou v Hadu!

25 A všichni ti, jež Život u cíle kdys zlomil,
též na něj vzpomenou si. Statečný byl přece
a v dějinách je pravda, nebo krutý omyl,
že doved umřít dřív, než uvrhli jej v klece.

Vždyť vítězství si získá, nejvíce kdo šidí.
30 Však dnes jak jednáme, — to teprv zítřek vidí.

P E S Ť Ě K Á . . .

Vy měštky, počaté kdes na širokých ložích,
v světnicích šerých pod obrazy světců božích,
zrozené v tetek přepočestném kruhu
kdes na náměstích v domech beze dluhů,
5 v kuchyních matek svých tak mravně vychované,
kde pod rodinným krbem stálý oheň plane,
jež škvaří pokrmy, by otců vašich břicha
nebyla chudší nežli jejich pýcha,
vám, slávo zářící všech dobročinných bálů,
10 vám, které pro své boty bojíte se kalu,
vám zpívám tuto píseň!

Ó ženy bezduché, — však těžkých, plných boků,
ó ženy nevidoucí, že vám v každém kroku
krev tryská ke rtům, které obelhaly,
15 krev rudá ze srdcí, jež kdys jste pošlapaly,
krev bílé hrdosti, jež v okovech se svíjí,
krev svatě čistoty, jež počala být říjí,
vám zpívám tuto píseň!

Samičky, — plných prsou, ale plochých očí,
20 jež pod brvami za každým se mužem točí,
ó chlípné měštky, cudností svou svaté,
když nad blátem své sukně pozvedáte,
zvíráta přirozená, děsná, vítězící
s bezduchým srdcem, ale lstivou lící,
25 vy rudi barbaři a vrazi nevědomí,
vy, o které se v světě všechno, všechno zlomí,
vám zpívám svoji píseň!

30 Vy plnokrevné krásky, lačné hříby masa,
jež v plamen rozšlehuje kštice plavovlasá,
vy, které hrubostí svou všechno pokálíte,
co sladce zpívá v duši nerozvité,
ó děsná skutečnosti, plných ledvin děti,
vy všechny stejné, druhá jako třetí,
vám zpívám svoji píseň!

35 Vy děti Života, jenž všechno rve a dusí,
co žítí v ulicích jen proti vůli musí,
jež lásku ubily jste stokrát prsty svými
a které hloupostí svou přec jste nevinnými,
40 vy, které v bezpečí, když počíná se stmívat,
umíte nejchlípněj a nejkrásněji líbat,
jež omámily jste mě puchem svého těla
a odešly jste pak, když duše mluvit chtěla,
a za sebou jste blátem v okovech mě vlekly,
45 až všechno čisté s duše jste mi svlékly
a nechaly mě kdesi na nárožích,
by s rovnými jste pářily se ve svých ložích,
ó, — pleveli, — a přece boží kvítí,
ó vy, jež líbávám a přec chci zaškrtniti,
vám zpívám tuto píseň!

ZATANČ SI...

Zatanč si jedenkrát nade vším,
i nad světem, nad svojí duší,
zklamání, zrada a bolesti
ať marně ti na srdce buší.

- 5 Zatanč si jedenkrát s Osudem
v tom bláznivém, divokém letu,
hoď jemu do tváře kytici
svých krvavých, purpurných květů.

- 10 Zatanč si jedenkrát šíleně
a nemysli, nemysli na nic,
k ránu pak unaven lehni si
k popelu spálených hranic.

TAK — VŠECHNO JSI ŘEKLA...

Tak — všechno jsi řekla . . . Mně nezbývá víc,
než odejdu bloudit do ulic,
ruku ti políbit a přátí ti štěstí.
Že nejsi už mojí a nebudeš, —
5 že jsi se stulila do jiné, silnější pěsti,
že pláčeš — a prosíš mě — odpustná slovíčka chceš,
ne, ještě to nevím, ještě to nevím, —
snad zemřel bych, kdybych to pochopil teď.

Vidím jen před sebou šedivou zeď.
10 U ní dvě výstražné svítilny rudě mrkají do dáli.
Přes den tam jámu kopali.
Světýlka varují chodce, opilce, zbloudilé,
ty, kteří pozdě se vracejí od milé.
Chtěl bych je mítí daleko na tisíc mil.
15 Kdož ví, —
dnes blízko jsou, co bych dohodil
tvojimi slovy.

Z Í T R A B U D E H R O Z N Ý D E N

Zítřa bude hrozný den.
Poteče zas mnoho slzí,
zastaví se srdce rudé,
zda mé dále tlouci bude?

5 Nad horami, údolím
tisíc zlatých hvězd se třpytí,
dnešní nocí mohou zas
sny mé tiše jíti.

10 Zase za mnou jeden den.
Milá, zda jsi vzpomínala?
Moje ruka z tisíc přání
nejlepší dnes vybírala.

OSCAR WILDE

V sad smaragdový slunce žluté zlato leje.
Závany vůní tančí mezi liliemi.
Jablka granátová uklání se k zemi
a bílý motýl used na květ orchideje.

5 Dvě těla růžová se sluncem lásky hřejí.
Utápí sebe ve svých zracích, tiší, němí.
Jen srdce písněmi k nim jasně zpívá všemi.
Čmeláci bzučí, včelky kmitají se v reji.

10 A na rtech zanícených plane úsměv věčný.
Koberec těžké trávy líbá jejich těla,
jež bolestných slz dosud v ráji neuzřela.
Jest radost prchavá, však bol jest nekonečný.

KÉŽ U MĚ BYLA BY JSTE, PANÍ BÍLÁ...

Kéž u mě byla by jste, paní bílá,
v hodinách úzkostí, když všechna moje síla
se tříští, láme v srdci omámeném,
jež znovu zkrvavělo oním jmenem,
5 co všechno dalo mi, a všechno vzalo,
co zradilo mě, co mě milovalo.

Oh, u mě kéž by vaše ruka byla,
by zakřiknuté tiše pohladila,
by podala mi čistou bělost svoji
10 na cestu k nejodvážnějšímu boji,
a kéž bych ji, jež voní dechem kvítí,
směl k zapomnění prudce políbiti.

MŮJ MĚSÍČKU...

Můj měsíčku, já vždy tě miloval.
Vždyť mnohou noc jsme spolu rozprávěli.
Já s tebou cítil jsem se jako král,
jenž chudým žebrákem byl přes den celý.

5 Já smuten byl a ty tak zádumčivý.
To tím, že jsme se trochu zamyslili.
Však vždy jsem říkal: Smutek krásu živí
a šťastní ti, kdož aspoň někdy snili.

Však měsíčku, dnes mám tě nejraděj!
10 Tys viděl mě tam v lesích nad potokem,
vždyť mého srdce osvětlovals rej
i milou mou svým zádumčivým okem.

Stůj ještě přec, dnes vůbec nechci spát!
Já něco ptám se tě, — stůj ještě chvíli.
15 Když smutně na nebesích snil jsi tolikrát,
tak o čem snils, když jsme se políbili?

Z mé závisti dnes nezbylo již nic,
že na nebi jsi ty a já že v pustých lesích.
Vždyť mám tu štěstí stotisíckrát víc,
20 ač na zemi jsem, — než ty na nebesích.

VYBLEDLÝ PASTEL

Tichounce vzdychlo pozdní odpoledne
v širokých lánech opuštěných polí.
Pokorné slunce usmálo se zlatem,
jež nepálí již, ani nezabolí.

- 5 Oblaka letem plachý pozdrav nesou
v svých nedotknutelných a bílých dlaních.
Modravé hory v slunci zachvěly se
a zlaté řeky rozlily se na nich.
A babí léta stříbrnou svou nití
- 10 tu na polích cos zvolna tkají, tkají.
Snad tuší již to kostelík tam v dáli,
jenž podoben jest zasněnému spáči,
i žebrák shrbený, jenž zasmušile
stříbrnou cestou přímo k slunci kráčí.
- 15 Vinice sehnuly se tíží hroznů.
Kdo zoufal to, že letos nedozrají?
To byla babí léta, která zvolna
stříbrnou nití cosi tkají, tkají.

S POSLEDNÍM SLUNCEM...

S posledním sluncem vrátím se domů.
Vezmu si s sebou jen teplo našeho západu.
Do jeho zlatých a krvavých lomů,
do jeho tichých a pokorných odstínů
5 jediný polibek tiše si zavinu, —
polibek, který jsme hledali v lesích,
v pasekách, v očích, na nebesích.

Do mojí aleje
obrovská oblaka zsinale zahoří,
10 z dalekých známých a neznámých pohoří
šátek váš ve větru bíle se zasměje.
Budu se ohlížet, — ruce své líbat.
Polibek ve zlatém závoji ponesu na nich.
Nic víc mít nebudu, — všechno své ostatní
15 zanechám ve vašich dlaních.

AH, JAK JSI DALEKO...

Ah, tak jsi daleko, — že celé srdce svoje
bych téměř mezi nás moh položit.
Dnes zrána přišla jsi sem ke mně do pokoje,
když přestal již jsem spat — a počal snít.

5 Jsem dlouho od tebe, — a vždy jsi byla se mnou
v mých touhách, radostech i v tichých hrách.
V mé duši ztajena a skryta řízou jemnou,
jak úsměv kráčela jsi po špičkách.

10 Já neviděl jsem tě, — jak blízko jsi mi byla,
až na mých očích snad se ret tvůj chvěl.
A když jsem vzpomínal, — jen jsi se rozsvítila
jak melodie utlumených cell.

Já s tebou probíhal jsem luka, hory, lesy,
tys ve mně zpívala a já se tiše smál.
15 Jak bylo veselo mi tehdy pod nebesy,
když světlo stříbrné jsem v duši objímal.

MÁ MILÁ, PŘIVEĎ DNES MI SEN...

Má milá, přiveď dnes mi sen,
sen něžný tak jak tvoje vzpomínání.
Já čekati jej budu rozechvěn
v svém domku pode strání.

5 A ke mně přiveď jej tou cestou zezdola.
Víš, — tou, — kde jsme se spolu rozloučili.
Dnes plno hudců je tam dokola
a zpívají tam víly.

10 Sen za ruku vem zlehka, veď jej sem.
Jest čistý, růžový, jak nejkrásnější dítě.
Až půjdeš s ním, tak rozvoní ti zem
a stínem důvěřivým tiše pozdraví tě.

POTOK

Chodil jsem k němu jak k dobré své duši.
Bylo to vždycky v neděli ráno.
Na březích míval přichystáno
něco, co nezakřičí, nevyruší.

- 5 Říkal mi: »V dáli máš milou —
krásnou jak noc a dobrou jak den.
Dnes patřil ti, hochu, — celičký její sen,
a půjde-li do polí cestičkou bílou,
na kterou nemůžeš zapomnět,
10 pro tebe utrhne stříbrný květ.«

Já včera byl v údolí.
Dnes až jsem vrátil se zpět.

KDO CHTĚL BY SE MNOU
PŘES NOC BDÍT

Kdo chtěl by se mnou přes noc bdít
a víno pít a nemyslit, —
a ve skleničce z křišťálu
rozpustit se mnou pomalu
5 ten šerý den a marnou noc.
Kdo chce mi přijít na pomoc,
dát oči mi a ruce též
a mluvit ke mně krásnou lež,
jež žehla by a bodala
10 a na krev moji volala?
Den hloupý byl a přecudný,
kdo dívat se chce do studny,
dvě zimomřivé oči zřít,
dvě oči v ohni utopit
15 a víno pít, — a nemyslit.

SNĚŽENKO...

Sněženko,
zapomenutá a přece pro mě
nejkrásnější,
ty jsi mi pověděla, že krásu květům
5 nepropůjčuje Bůh, ale ruce,
které nám je podávají.

BALADA O HODINÁCH

»Bojím se těch vašich hodin,
moje snědá, žhavá paní,
bojím se jich, do polibku
zaštknou vždycky znenadání.
5 Nevím, co mi povídají,
nevím, co se to v nich chvěje,
ale je mi z toho smutno, —
prosím, paní, odstraňte je!«

»Nemáte mě rád, můj pane.
10 Nezná bázně milování.
Sto nocí jsem u vás spala,
nezaslechla jsem jich ani.
Jsou tak staré, po babičce.
Nedovedu se jich zříci.
15 Jsou tak vzácné, jsou tak drahé,
jsou tak bledé při měsíci.«

Těžká noc zas uplynula,
těžký večer trávu rosí,
pán zas k paní nahybá se,
20 pán zas paní tiše prosí.

»Bojím se těch vašich hodin.
Nekonečně dvanáct bijí.
V jejich tónech černá noc se
zastaví a nepomíjí.
25 Stále cos mi chtějí říci.
Plachý zvuk, však děsu mnoho.
Jakmile jim porozumím,
zemru z toho, zemru z toho.

Moje paní, máte-li mě
30 ráda víc než tretky kleté,
slíbíte mi, že je zítra
z ložnice pryč odnesete.«

»Nemáte mě rád, můj pane,
nemiluje, kdo se bojí.
35 Jenom ty, kdož nemilují,
hodiny štvou k nepokoji.
Ale že vždy vaše přání
vůle moje následuje,
tak též zítra s těžkým srdcem
40 z ložnice své vynesu je.«

Těžká noc zas uplynula,
nová pod okny se staví.
Hodiny jsou odstraněny,
snědá paní šeptem praví:

45 »Líbejte mě, manželé můj,
líbejte mě do závratí,
chci dnes vidět do půlnoci
purpurový prapor vláti.
Objímejte mě, můj pane!
50 Vizte, jak mé tělo hoří,
chci dnes srdce nezdolané
utopiti v žhavém moři!«

»Paní, — ženo, — bože milý,
co to slyším, — co to slyším,
55 hodiny ti v hrudi bijí
tónem hrozným, tónem vyšším,
ženo, — ďáble, — pekelnice,
rozumím jim, rozumím jim,

60 v jejich neúprosný smysl
rukama se duše vpíjím, —
— lásko s hodinami v prsou, —
— dvanáct bije, — bylas žena?
Rozumím už! Dřív než zemru,
se mnou zemři uškrcená!«